

{ אז נדברו }

חג הסוכות תשפ"ד | גליון מספר: 620 | חג שמח לכל בית ישראל!

להצטרפות לרשימת התפוצה

במייל:

a8447168@gmail.com

**ניתן לקבל את הגיליון בפקס
באמצעות שיחת טלפון:**

079-5319191

הודעה:

הודפסה כמות מצומצמת של החוברת
"בשובי לירושלים"
על ר"ה יום כיפור, סוכות, בבית חיינו
שי"ל בשנים עברו, ניתן לרכוש רק
במוקדי המכירה בב"ב
משפ' דרייפוס חז"א 34 פי' דסלר, קיבוץ
גלויות 9.

נודה להשתתפותכם

בהוצאות הגדולות!!

בבנק: בנק פאגי

סניף 182

חשבון 747815

ע"ש: שב שמעתא

(ע"ר)

ניתן לקבל קבלה מוכרת

להחזר מס (ס' 46)

באשראי: "נדרים פלוס"

בטלפון: 0799-654321

בדואר: פולק, גאולה 15 חיפה

למענה אנושי: 052-7683095

תודה מראשי!!!

מה הקשר בין סוכה להסכמי שלום- סוכת שלם??

לאורך כל הדרך רואים שיש קשר בין סוכה ל--שלום!!!! אנחנו כל יום מברכים בהשכיבונו 'ופרוש עלינו סוכת-- שלומיך' ובשבת ויו"ט אז בכלל "הפרוש סוכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים..." צריך להבין: מה הקשר בין סוכה לשלום?? מה זה הושענא סוכת- שלם הושענא?? וסתם ככה באופן כללי רואים שיש שייכות מובהקת בין חג הסוכות לאהרן הכהן- עמוד השלום... שהרי ענני הכבוד היו בזכות אהרן... ואחת הסיבות למה חג הסוכות חג דווקא בט"ו בתשרי (ולא בניסן שאז היה בפועל "כי בסוכות הושבתי וגו') זה כי ענני הכבוד הסתלקו מיד לאחר חטא העגל והם חזרו רק ביום שבו התחילו את מלאכת המשכן שזה היה בט"ו בתשרי... בקיצור: ענני כבוד זה כל הזכויות שמורות לאהרן הכהן... ממילא גם חג הסוכות קשור לאהרן... וכל זה איכשהו מתקשר למידתו של אהרן שהוא עמוד השלום!!! וסוכת שלומך... בקיצור: המשפחולוגיה של חג הסוכות נראית איכשהו קשורה לענייניו של אהרן עמוד השלום...

כעת לא נותר לנו אלא לנסות אחת ולתמיד להבין מה בכלל פירוש המילה שלום!!!!

זה אולי נשמע לך שאלה מאוד נדושה... מה בכלל השאלה... שלום זה הרי שלום... שלום ככזה... **אז זהו!!!** שתתפלא לשמוע שכמה שאנחנו רגילים להשתמש איתה... תכל'ס יתכן מאוד שמעולם לא הבנו את המשמעות האמיתית של המילה שלום...

אז ככה: בא נתחיל דבר ראשון מ-מה לא... בהסתכלות הרדודה והשטחית של ימינו "שלום" זה במילים אחרות לא לריב... מה שנקרא הסכמי שלום... שזה אומר או לנצור נשק... או להפסיק לזרוק צלחות בבית... בקיצור: שלום בית... או לחילופין שלום זה לעשות הסכמי עודפים בין ש"ס לג' ואולי גם לרוץ ביחד בבחירות... או אולי אפילו ילדים שאחרי הברוגז עושים שולם שולם לעולם... בקיצור: כל מיני שולם זוכרים כאלו... אז זהה... זה אני לא צריך להגיד לך... אתה כבר מבין לבד שזה לא זהה... המשמעות שלום זה בטח משהו יותר מהותי מהניואנסים האלו... **ואגב: זה לא סתירה לרעג שזה גם נכון...**

סו"ס כשחז"ל רוצים להביא דוגמא במה התבטא ה'אוהב שלום' של אהרן... חז"ל כן משתמשים בדוגמאות של קטנות ובעיות שלום בית שאהרן היה משכין שלום בין יריבים... כך שלהגיד ששלום זה לחיות בשלום ולא לריב זה לא לגמרי לא נכון!!! כי זה אחד מהניואנסים והפועל יוצא של שלום... אבל עדיין... לא זו ההנקודה וההגדרה של שלום!! ובכן: שלום עליכם... עליכם השלום... תכל'ס... מה זה **שלום???**

אז ככה: אם נרצה להשתמש בהגדרה מודרנית... שלום זה **נורמליות!!!** מה אני מתכוין נורמליות?? נורמליות הכוונה היא להתנהלות תקנית... אנושית... ומעוגנת במציאות... מותאמת ומתואמת מול נתוני השטח הקיימים...

בא ניקח את הדוגמא הכי פשוטה: אלוקים ציווה אותנו לשמור שבת... מה זה אומר? שאסור להדליק את האור... אם אסור אז אסור... יענקלה הוא ירא שמים אמיתי... הוא חזר הבייתה לבילי שבת... ועלטה מוחלטת... חושך גמור... הוא התחיל לגשש באפלה... הולך בזהירות... ולפתע בום!!! הוא נתקע בשפיץ של המיטה... והחליק שם על איזה משהו... וחטף פגיעת ראש ושב רגל... הגיע אמבולנס... בלגן... המשטרה הגיעה לחקור את נסיבות האירוע... ויענקלה הסביר להם כמו יהודי: תבינו... בורא עולם אמר שאסור בשבת להדליק אור!! אז אסור... וברגע שיש חושך... אז אתה מבין לבד מה קורה... אתה עלול להיתקע... להחליק... ולשבור את הראש... **השוטר לא הבין... הוא שאל את יענקלה בכנות: מה... אתה בטוח שככה בורא עולם ביקש מכם?? מה... בורא עולם לא יודע שלהשאיר אנשים בחושך לילה שלם זהה... זה לא ריאלי??** זה אפילו מסוכן? אפשר לשבור את הראש... **תבין:** מילא חברת החשמל... מה איכפת להם... אם לא שילמת להם הם מנתקים לך את החשמל... מצידם שתשבור את האגן... אבל כאן מדובר בבורא עולם!! בורא עולם אמור איכשהו להיות מתואם עם העולם שלו... איך הוא מצווה אתכם לעשות דברים שלא מתואמים מול המציאות התקנית של העולם שלו?? בשביל זה!!! בדיוק בשביל זה חז"ל תקנו להדליק נרות שבת... למה?

משום **שלום** ביתו!!! כלומר: אם לא נדליק נרות שבת... יהיה פה חושך... ואז מה? מה כבר יקרה אם יהיה פה חושך?? מישהו עלול להיתקל ולשבור את העצמות... נו... מה הבעיה? מקסימום נשים לו גבס... לא!! לא הבנת... זה לא הגבס... הדלקת נרות שבת זה לא הוראה של משרד הבריאות מחשש נפילה וחבלה... הדלקת נרות זה מצווה... מצווה משיקולי שלום!

כי אם אמא לא תדליק נרות שבת... זה יהפוך את ציווי ה' ללא מתואם עם המציאות!!!! כאילו אין תיאום בין רצון ה' למציאות הפרקטית של העולם שלו... זה אסור שיקרה!!

היסוד הכי גדול של פינת אמנותנו שמי שברא את העולם הוא זה שנתן לנו את התורה... ואדרבה... כל הסיבה שה' נתן לנו את התורה זה רק בגלל שנתאוהב הקב"ה שיהיה לו מדור ושכינה בתחתונים... ה' ברא את העולם התחתון הזה... והוא רוצה לשכך יחד איתנו שום!! כאן למטה... בתנאים של העולם שלנו... ולכן הוא ציווה אותנו תרי"ג מצוות... ממילא התורה חייבת להיות מתואמת עם המציאות!!! (זה בדיוק הפוך ב-180 מעלות מהתפיסה הנוצרית כידוע... שיש כביכול מאבק בין הדת למציאות... המציאות לא מסתדרת עם הדת ומי שרוצה להיות איש דת חייב להיות אדם מנותק מהמציאות... ועל פי תורה זה ההיפך הגמור... זה עקרוני שניתנה תורה לטבולי יום... זה עקרוני שמעשה פרה כשר בטבולי יום ודו"ק...) זה עקרוני וסופר סופר עקרוני!!! **ההמשך בעמוד 2-3 בגיליון...**

קוראים לניתוק הזה במילה אחת?? **חוסר שלום!!** אין פה שלום בין היהדות למציאות!!

נו... מה עושים?? מה עושים כשיש ברוגז בין היהדות למציאות??

היהדות אומרת ששבת זה... זה עם מקדשי שביעי כולם ישבעו ויתענגו ואילו המציאות אומרת ששבת זה יום חם ומחניק... איך נעשה שלום ביניהם?? אז באמת אחרי שנתיים נפל לי האסימון והחלטתי שאם הלכתי על החומרה הזו שלא להשתמש בחשמל לא כשר... צריך לסגור פה עוד פינה... הלכתי ושילמתי עוד 12.000 שקל וקניתי מצברים שאפשר להדליק מזגן בשפע לאורך השבת... אוהו... באותו יום חזר השלום לשכון בבית... לא בין בני הזוג... אלא בין היהדות למציאות... מאותה שבת חזרנו לאהוב את השבת ואל תלכי שבת...

יש לציין שהרבה יותר קל היה לי הצעד להתחיל להחמיר!! מאשר הצעד הנוסף לעגן ולחבר את זה מול המציאות!! כי זה שלב נוסף... ולכל אחד מאיתנו בתחום שלו יש הרבה מה לעשות בנושא הזה...

כאן צריך לעצור ולהסתייג... אם עד עכשיו הפלגתי במעלת השלום והסברתי כמה שהוא חשוב... **אבל!! עם כל הכבוד לשלום...** ועם כל הכבוד והחשיבות שאנחנו נותנים לאהרן הכהן שהוא עמוד השלום...

צריך לדעת ש-שלום לא בכל מחיר!! לפעמים השלום נאלץ להידחק לצד... יש לנו לפעמים עקרונות שדוחים את השלום... אל תשכח שלאהרן הכהן יש אח גדול!! אדון הנביאים שקוראים לו משה רבינו... ואמנם אהרן הכהן חייב אישה... והוא לא יכול להיכנס לקודש הקדשים ביוה"כ רק אם יש לו אישה... ("וכפר בעדו ובעד ביתו- זו אשתו) אבל משה רבינו רעיא מהימנא... דווקא הוא נאלץ לפרוש מן האשה... כי נכון ששלום זה החיבור וההתאמה בין היהדות למציאות... אבל כשמדובר במשה רבינו שצריך להיות כל הזמן מוכן לדיבור וגילוי שכינה... אין ברירה... הוא נאלץ להיפרד מן האישה... זה כואב... זה כואב עד כדי ש-מרים אפילו משיחה בכאב עם אהרן עמוד השלום... אין יכול להיות שמשה פירש מן האישה והיא נענשת על זה... כי עדיין... שלום זה לא בכל מחיר!! יש דברים יותר חשובים משלום!! (במילה אחת הנושא הוא כך: מרים חשבה שהסיבה שמשה פורש מן האישה כי כך הוא נהיה יותר קדוש... ואם ככה יש פה שאלה, הרי הקדושה הגדולה ביותר זה דווקא השלום בין שמים לארץ... וכאן הקב"ה התערב והסביר למרים ואהרן שלא... משה **נאלץ** לפרוש מן האישה כי...! כי הוא **כפר** קדושו!! זה לא שהפרישה מהאישה עושה אותו קדוש... אלא הקדושה שלו שהוא צריך להיות מוכן לדיבור של שעה היא זה שמאלצת אותו לפרוש מן האישה... יש פה חילוק דק ותהומי...)

רוצה עוד דוגמא? יום אחד קורח מגיע ומעורר על הכהונה ועושה מחלוקת... אם זה היה תלוי באהרן אוהב שלום... הוא ממצמן היה מפנה את המקום ומוסר לקורח את השמונה בגדים... אלא שכאן מגיע משה רבינו... וגם הוא מנסה בהתחלה להשכין שלום... אבל ברגע שהוא לא מצליח. בשלב מסוים משה פוקד על הארץ והיא פותחת את פיה ובולעת את קורח ועדתו... אה... מה עם שלום?? **לא!!! מה**

בתחנותיים... ה' מחפש מישהו שדווקא כן נמצא כאן!! אדם ששתי הרגלים שלו תקועות עמוק עמוק בארץ... אדם נורמלי ואנושי... דעתו מעורבת עם הבריות... חי חיי משפחה תקינים... ושם!!! ומשם!! משם הוא עובד ה'... **הוא הוא אדם השלם!!!**

תבין: **אדם השלם** זה אדם שעושה **שלום** בין שמים לארץ!!

אותו יעקב אבינו שרגליו מוצבות ארצה... ואילו ראשו מגיע השמיים... זה בחירי האבות זה האדם השלם בקדושת יוצרו... מי שחי לגמרי כמו מלאך... אז נכון שראשו אמנם מגיע השמיים... אבל הבעיה היא שגם הרגלים שלו נמצאות יחד עם הראש בשמים... וזה כבר לא מעלה!! כי לא חסרים לקב"ה מלאכים שעולים ויורדים בסולמו של יעקב... יש לקב"ה הרבה מלאכים שהראש והרגלים שלהם בשמים... אם יעקב אבינו הוא הודה הוא זיוה הוא הדרה זה רק בגלל שיש בו את הניגוד העוצמתי שמצד אחד דמותו חקוקה במרכבה וראשו בשמים... ומאיך רגליו מתהלכות כאן והוא מגדל משפחה ברוכת ילדים עם כל הפיצי'פקס ומתנהל מול צאן לבן... עם הכשבים העקודים נקודים וברודים... (שזה לא סתירה שתוך כדי ההתעסקות בצאן לבן... שם!!! שם מונחים היסודות של כל כתבי האר"י בשערי העקודים והנקודים... זה הולך ביחד... יש פה צאן לבן הנקודים בארצה ויש פה את סוד השבירה בשער הניקודים... זה אותו יעקב **נחלתו**... חבל שהקצה האחד שלו נמצא בכסא הכבוד בתיקון עתיק וז"א ומשם הוא משתלשל ויורד עד פרקטיקה של ישירות בדיני ממונות והתנהלות בדרכה של תורה מול שווער בלתי נסבל לחלוטין שהחליף את משכורתו עשרת מונים... שניהם אמתי... שניהם נכונים...) זה האדם השלם בבריאה... **זה נקרא שלום!!!** שלום זה חיבור והתאמה מוחלטת בין עבודת ה' בין המציאות!! כאן חשוב להדגיש: השלום המדובר פה זה עבודה!! זה משהו שצריך לעבוד עליו!! זה לא מגיע לבד!! מה אני מתכוין??

אני אנקוט בדוגמא אחת ומשם תקיש להכל: יום אחד החלטתי להחמיר שלא להשתמש בחשמל לא כשר בשבת... כל הכבוד לי... יש לציין שלא כ"כ קשה להיות פרומער... זה הרבה יותר קל ממה שחשבתי... פשוט יום אחד החלטתי להחמיר וזהו... ואז הגיע הקיץ ומתחילים להזיע... וחם וחם וחם... אבל אז מה... אני החלטתי להחמיר... ויש לי ב"ה מספיק מסירות נפש בשביל שהחום לא יעביר אותי על דעתי ולא יוריד אותי מהעקרונות שלי... אז סובלים... מתפוצצים מחום...

אה... אבל לפתע התעוררה בעיה... כי ברגע שכ"כ חם... אז... אז עמוק בתוך הלב... מתחילים לספור את השעות ולחכות נו אוף... מתי תלכי שבת...? **אוי... חממא ליצלן... זה לא בסדר... אסור לחכות ששבת תלך**... יהודי צריך לשמוח עם השבת ולרצות ששבת תמיד תמשין... אה... אבל תכל'ס בשטח... אני הרי מתפוצץ מחום... ו... ודי... יאלה... ששבת תגמר...??

לא לא... אוי אוי... זה לא בסדר... ממש גרוע... צריך להתחזק בזה... אי אפשר ככה... זה לא צורה של יהודי... יהודי אמור לאהוב את השבת.

הנה לך דוגמא של ניתוק!!! יש פה בית דתי!!! מאוד דתי!! אבל היהדות פה מנותקת מהמציאות!! אין

(המשך) הקשר בין סוכה להסכמי שלום...

(המשך) הנה לך דוגמא אחת למשמעות שלום!! שלום פירושו שהיהדות שלנו מתואמת עם המציאות... מסתדרת ומשתלבת עם נתוני החיים...

אז כמובן שזו הדוגמא העדינה ביותר... כי הדוגמאות היותר מוכרות זה כל אלו שהיהדות שלהם נתקעת בקיר והם לא רואים בזה בעיה!! היות ואנחנו יהודים שמחונכים על מסירות נפש אז הולכים עד הסוף ולא מנסים בכהוא זה להתאמץ לתרגם ולתאם בין עבודת ה' למציאות... יכול להיות שמדובר בעובד ה' נשגב... עיר וקדיש... דבוק בה' יומם ולילה... אבל דווקא כתוצאה מזה הוא בן אדם לא מן הישוב... **הוא לא פה!!!** אי אפשר לדבר איתו... הוא שרף... מרוב שהוא דבוק בה' הוא בן אדם שלא יכול לנהל יחסי משפחה תקינים... מי מדבר על תקשורת תקינת עם הילדים שלו... כי אל תשכח שילד בגיל שנתיים צריך אבא שיאהב וינשק אותו אבל הוא לא מסוגל לאהוב את הילד שלו כיו... כי הוא יודע לאהוב רק את ה'... ואם מדובר בילד בגיל חתשע... אז הוא צריך אבא שיפטר איתו מידי פעם על דא ועל הא... אבל איפה... אבא שלו כזה מלאך אלוקים שאי אפשר לדבר איתו על כלום... בקיצור: הדמות המרוממת הזו שאני מתאר עכשיו... זו הייתה פסגת משאת נפשי ושאית חיי בתור בחור צעיר בן עליה ביישיבה גדולה!!!!

זו מבחינתי הייתה הדמות האידיאלית ביותר של עובד ה'!!!

מבחינתי הדמות הזו היא תכלית היצירה!! ולזה תמיד שאפתי לצמוח...

אז זהו!!! שלבחו מותר לחשוב ככה... כיו... כי סו"ס השרוי בלא אשה שרוי בלא... בלא... **בלא שלום!!!** אז מה הפלא... מי ששרוי בלא שלום השאיפות שלו זה לצמוח עובד ה' ללא... שלום!!! אבל יום אחד צריך להתפקח ולהבין שאותו שרף קדוש שכ"כ שאפתי לצמוח בדיוק כמוהו... עם כל הערכה העצומה שיש לנו למדרגה המאוד מאוד גבוהה שיש לו בעבודת ה'... עדיין!!! יש מעלה אחת שחסרה לו ובגדול... הוא לא שרוי בשלום!!! למה?? כי לרום מדרגתו הגבוהה בעבודת ה'... כתוצאה מזה העבודת ה' שלו לא מעוגנת ומתואמת מול המציאות של החיים... כל ההתנהלות שלו זועקת שעבודת ה' זה משהו שסותר את צורת ההתנהלות התקנית של החיים... הוא לא בן אדם מן הישוב... אין דעתו מעורבת עם הבריות... אז נכון שיש פה מלאך אלוקים... **אבל זה לא תכלית היצירה!!** הוא בוודאי לא אדם השלם בבריאה... ואם להציב דמות לשאיפות... הוא לא המודל לחיקוי! הוא לא הדמות האידיאלית!!!!

כי שוב... אל תשכח שתכלית הבריאה היא: שנתאוה הקב"ה שיהיה לו מדור ושכינה

בחיבור למציאות!!! וכל מי שהיהדות שלו נתקעת בכל מיני קירות... זה הזמן לעשות חישוב מסלול מחדש... מה קורה פה... אולי אני טועה בכיוון...

כעת לסיום: האמת היא שבסוגיה של "שלום..." יש חלוקת עבודה די ברורה בין הבעל לאישה... הבעל מייצג את משה והאישה מייצגת את אהרן... המשבצת של הבעל זה להביא את **תורת משה** הבייתית...

כשהבעל מתחיל לבנות סוכה... הוא יודע דבר אחד!!! צריך לבנות סוכה כשירה!! הוא מצידו בונה שתים כהלכתן ושלישית אפילו טפח... הוא בודק שהסוכה גבוהה יותר מעשרה טפחים... ויש בזה שיעור ז' על ז'... זהו... עקרונות מצידו הכל בסדר... אחרי שהוא סיים לוודא שהסוכה מסתדרת עם סימן תרכ"ה עד סימן תרל"ט... זהו... אפשר כבר להזמין את האושפיזין... **אבל אל תשאלו!!** כעת הגיע תורה של אשתו לבא לפרוס את הסדינים והקישוטים... היא נכנסה לסוכה וחשכו עיניה...

יענקלה מה קרה לך? זה... זה... זה סוכה??? זה נראה לך סוכה??

זה אולי צוללת... אולי מערה... אין אפשר לחיות פה שבעה ימים... לא... אי אפשר ככה... זה לא שייך... יענקלה מנסה להתווכח איתה... הוא פותח לה את המ"ב... מראה לה שהכל גלאט כשר... אבל... אבל אז מה... יענקלה תהיה ריאלית... אתה אמור לשבת בסוכה הזו ז' ימים... וכל ז' ימים אדם עושה סוכתו קבע וביתו עראי... נני... אין בדיוק?? אתה רוצה שבעה ימים לשבת מקופל בתוך צינוק של מחזקת ראשו ורובו בלי שלחנו?? אה... יענקלה מתחיל לאט לאט להתאפס... את בעצם צודקת... זה באמת לא ריאלית... אבל למה המ"ב לא אומר את זה???

נו... למה לא?? כי המשנה ברורה אומר לך את התורה!! מה התורה אומרת... וע"פ תורה סוכה ז' על ז' שמחזקת ראשו ורובו זה מאה אחוז... כעת מגיע השלב של "סוכת שלום"... כאן האישה מגיעה והיא כבר תנסה 'להבין' ולתרגם את זה לריאליות... האם שייך לחיות כאן שבעה ימים ולהרגיש קבע... (היא תפרוש סדינים ותקשט סוכה כי... כי צריך שגם יהיה צורה לסוכה) רגע ומה קורה אם ניסינו פה ושם... ובסופו של דבר זה מה שיש... רק סוכה של ז' על ז'...?? אה... אם ככה... פה שוב המקרפון חוזר אליך ואתה מודיע בשם התורה שזה מה שיש... וכאן לאשה יש מספיק מסירות נפש להבין שאם ה' מזמין סוכת בונקר אז אנחנו איתו בכל מצב... אבל כל זמן שאפשר... צריך לעשות הכל כדי שמצעים נאים וכלים נאים מעלם לסוכה... זה המשבצת של שלום!!! זו האישה!!! אפשר להאריך בנושא הזה המון... מה שבטוח: שלום זה לא רק הסכמי שלום... שלום זה אחד מהסוגיות הכי חשובות ומעשיות בנתאוה הקב"ה להיות מדור ושכינה בתחתונים... ושה יהיה מחובר למציאות... זה עיקר הקידוש ה'... ראו כמה נאים דרכיו כמה מתוקנים מעשיו... לראות יהודי שהעבודת ה' שלו מתמזגת להפליא ומשולבת באופן מנצח עם התנהלות החיים שלו... זו סוגיה שצריך לפתוח אותה בתוך הסוכה...

יעקב אבינו עובד את ה' בשכיבה!!! וישכב במקום ההוא!! יעקב אבינו מצליח להוריד את רצון ה' עד השינה!! עד מצב של שכיבה!!!

יעקב קראו בית!!!! אצל יעקב אבינו עבודת ה' זה בבית!!!!

זה המבחן של שלום... אין אתה יודע אם הצלחת להגיע לשלום??

ברגע שהעבודת ה' מתחילה להשתלב בתוך חיי הבית... כאן עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו... כאן השכינה שורה...

לא נעים לומר... אבל בתור בחור... הייתי בחור עוייבד... ונמשכתי כמו מגנט לסוג צדיקים מאוד מסוימים ששאפתי לצמוח כמותם... וכיום אני קולט שלמורה האבסורד מה שמשך אותי באותם צדיקים זה דווקא הנקודה הלא חזקה שלהם!!! אני אשתמש בדוגמא על דרך השלילה... הצדיק שהכי פחות נמשכתי אליו... זה היה ר' שלמה זלמן אוירבך זיע"א... הנורמליות שלו ייבשה אותי לגמרי... והשילוב הכ"כ גאוני בין הגדלות העצומה שלו בתורה לבין המציאות הספונטנית ולשימת לב עד הפרטים הקטנים... דווקא זה מה שהרחיק אותי... זה היה פושט מידי בשבילי... "לא רואים אצלו כלום..." חיפשתי מישהו שרואים... רואים אצלו דברים... רואים את האש... את הפאייער... והיום אני קולט שכל עובד ה' אחר ש-כן נמשכתי אליו (יותר מ' שלמה זלמן...) זה רק בגלל שהעבודת ה' שלו הייתה קצת פחות מחוברת למציאות!!! ממילא ההתנהגות שלו הייתה טיפה מוזרה... טיפה יותר מנותקת מהמציאות של החיים... וככל שהוא היה יותר מוזר וההתנהלות שלו הייתה יותר מתכתשת עם המציאות זה מה שהקסים אותי... ככל שהצדיק היה יותר מנותק מהעולם... ויותר מרושל... ככה יותר הוקסמתי מהקדושה הנוראה שלו...

אז זהו שלא!!! צריך לדעת שדווקא הניתוק מהמציאות הוא לא הסקופ... לא זו המעלה של אותו צדיק... אדרבה... אם כבר זה המחיר... (כלומר: אין לנו בעיה עם הניתוק הזה... כי אנחנו מבינים שאותו צדיק נאלץ לשלם מחיר של ניתוק מסוים מהעולם בגלל המדרגה הגבוהה שלו... בסידר... אבל מכאן ולהפוך את המחיר לאידיאל... להפוך את ההוצאה להכנסה... זה כבר עיוות!!)

אז מילא בחור... נו... לבחור מותר לטעות בכאלו טעויות... סו"ס בחור שרוי בלא שלום... אבל ההלו... יש הרבה אנשים שתקועים בזה עד זקנה ושיבה... הגיע הזמן שנבין שהאדם השלם בבריאה זה דווקא עבודת ה' שמתואמת לגמרי לגמרי עם המציאות!! וזה המודל לחיקוי!!! (אין אחד ביקש ממני... אני מחפש עובד ה' רציני... אחד כזה שרואים אצלו דברים... לא משהו יבש כזה... אמרתי לו: הבנתי... הבנתי מה אתה רוצה... אתה מחפש מישהו כזה שהוא מתפלל עד שהוא קורס... לומד עד שהוא מתעלף... אחד שצועק על אנשים ללא הודעה מוקדמת... בקיצור: אתה מחפש משהו מנותק!! וככל שהוא יותר מנותק ככה זה מרגיש לך יותר גבוה...) הגיע הזמן שנגדל בשנה ונבין שה' רוצה סוכת שלום!!! שלום זה חיבור בין שמים לארץ!!! וכשאתה עומד מול צדיק שאתה לא רואה אצלו חיבור מושלם בין שמים לארץ... צריך לדעת שזה המחיר שהוא נאלץ לשלם על המדרגה שלו וזה לא מודל לחיקוי... זו העבודה של חג הסוכות!!! לקדש את האכילה שתיה ושינה... להבין שהשכינה הקדושה מחכה לנו שם!!!

לעשות... שלום לא בכל מחיר!!! ברגע שקורח כופר באחד מי"ג עיקרים ומערער על האמונה בנבואת משה... כאן אי אפשר להשכיך שלום!! ברגע שיהודי מערער באחד בעיקרי האמונה הרי "אין שלום אמר ה' לרשעים..." השלום מפנה את מקומו לעיקרי האמונה שתופסים את המרכז...

כנ"ל בייחס לחוסם והזיעה שניגרה ממני בשבת בלי חשמל של שבת... אם אכן באמת הגעתי למסקנה שכך נכון לנהוג... אז צריך לעמוד מאחורי זה גם אם זה כרוך בחוסר שלום... זה שהתעורר כאן סתירה פנימית בין עונג שבת למציאות זה עדיין לא אומר שטעינו בדרך... רק מה זה כן אומר? שאחרי שעשינו מה שצריך כעת צריך להתאמץ לתאם ולהשכיך שלום בין הרצוי למצוי... אל תשכח שגם אחרי שחז"ל ציוו אותנו להדליק נרות שבת משום שלום בית... לפעמים הנרות האלו נכבים וגם יש הפסקת חשמל בשבת... נני... ולכן מה?? לכן נדליק את האור?? לכן נלך בכל מחיר לקרא לגוי (כמו אלו שאמירה לכרי נמחקת אצלם ברגע שזה לא לגמרי מסתדר להם)?? בודאי שלא!!! בשביל זה יש לנו את משה מוסר התורה... שהוא לא מלמד אותנו את השלום!!! הוא מלמד אותנו תורה!! הוא מחנך אותנו לעשות מה שכתוב בתורה בלי חכמות... אחרי שמשנה רבינו העמיד את הדברים כמות שהם ללא כחל וללא סרק... כאן מיד מופיע אהרן הכהן ומתחיל להסביר לנו איך מתאמצים לעגן את זה במציאות... אין חוזרים כעת הבייתה ומורידים את זה לאישה בלי שיהיה פיצוצים... אהרן הכהן מדרוך את נשות ישראל איך לזכות בבית של תורה בלי להכתוב לבעל כל הזמן עד השלב שהבעל יקנה לה ויאמר לה אל תסתרי עם משה... תחליטי אם אני בעלך או הרבנים... תפסיקי כבר להכניס לי את הרבנים לממלכה הפרטית שלי... כן... פה צריך את אהרן... אין לתאם בין העקרונות הרוחניים שלנו למציאות בחיים...

אין משלבים בין ההשקפה הרוחנית לבית היהודי וכו' וכו'...

עוד דוגמא אחת אחרונה: יום כיפור!!! מה זה יום כיפור???

יום כיפור זה יום אחד בשנה שאנחנו באופן מוצהר **לא** חיים בשלום עם הגוף שלנו... אנחנו מענים אותנו!! מסגפים אותנו!! ברוגז איתנו!! מה יש?? מצטערים מאוד... עם כל הכבוד... הצטברו פה יותר מידי הרבה עבירות... וככה אי אפשר להמשיך... צריך לנקות את השטח... מצטערים על אי נוחות הזמנית... בשביל זה יש לנו יום אחד בשנה שאנחנו לא שרויים בשלום עם הגוף שלנו... אנחנו חוזרים בתשובה וה' מכפר לנו על כל העבירות... אבל מיד אחרי יום כיפור יוצאת בת קול יוצאת ומכריזה סלחתי כדברך... לך אכול בשמחה לחמך... ורוץ מהר מהר לבנות את סוכת שלום ושם!!! שם בסוכה יהיה שלום!!! בסוכה עיקר המצווה זה לאכול ולשתות ולישון... סוכה זה הסמל ודוגמא לשלום!!! למה???

כי זה המקום היחיד שחיי הישוב בעצמם הם הם רצון ה'!!!

מוקדש לכל אלו שגרים הרחק מהריכוזים החרדיים.. וחסר להם את

האווירה של ערב חג והחג...

כידוע: אותם משפחות יהודיות שנאלצות להתגורר בחוץ לארץ... באזור היותר רחוקים ונידחים... הרחק מהריכוזים החרדיים... הרי הימים שהכי קשה להם במשך השנה זה הימים האלו של **עריב חגים!!!**

בימים אלו הם מרגישים בייתר שאת את החסר... ותחושת הניכור צפה במלא עוצמתה... כי הם מדמיינים את האווירה של ערב חג בריכוזים החרדיים ומתמלאים בערגה... אוה... עכשיו בירושלים יש כזו אוירה מחשמלת באויר... שווקי ארבעת המינים... אנשים עומדים עם זכוכית מגדלת ובודקים אתרוגים והדסים... פטישים נשמעים מכל הכיוונים... כולם בונים סוכות... פקקים בכבישים... ילדים רצים עם קווישאלאך... ובחג עצמו בכלל... בליל של קולות של שירה ושמחת חג בוקעים מהסוכות... ואילו אנחנו פה? !? כלום... עולם הדממה אוירה של חולין וניכר וגלות.

זו תחושה מאוד קשה... כמדומני שזו תחושה שמשותפת לכככל מי שמתגורר רחוק ממרכז העצבים... החל מאלו שגרים בערים חילוניות באר... וכלה באנשים שגרים אי שם בסוף העולם בחוץ לארץ...

אבל!!! מישהו העיר את תשומת לבי לנקודה מאוד מעניינת... שמאוד חשוב שאתם- תושבי הגולה תדעו אותה... נכון... אין לכם מספיק אוירה של חג... בליל יו"ט של סוכות לא יהיה לכם את המלא מלא סוכות ביחד ואוירה של יום טוב... גם אין לכם מספיק זכוכית מגדלת כדי לבדוק את האתרוג... (יותר נכון אין מי שיצלם אתכם... כי זה לא על הרקע של אבן ירושלמית... אז מה זה שוה... בקיצור: בשביל למצא בעיות באתרוג... מספיק שיהיה לו בלטט... בשביל זה לא צריך להגיע לירושלים... בדרך כלל אפשר גם להסתדר בלי זכוכית מגדלת...)

אבל יש משהו אחר!!!! יש אוירה יהודית אחרת שיש לכם ורק לכם!!!! ואת זה אין לנו!!! יש אוירה רוחנית יהודית שרק אתם חווים אותה ויתכן שאתם אפילו לא קולטים את העוצמה שלה... ומאוד קשה להמחיש ולהעביר אותה... כי ממה נפשך... גם לכם קשה להסביר את זה וגם לנו... אני אשתדל לנסות להמחיש... מאוד מאוד מקווה שאצליח...

ובכן: אני מדבר על האווירה של ראש השנה בקהילה קטנה בבית הכנסת נידח בסוף העולם (כמובן- כשמבחוץ יש אוירת חולין לגמרי) האם הבני ברקי המצוי קולט איזה אוירת מחשמלת שוררת שם בבית הכנסת הקטן בקהילה הנידחת בצרפת?? ? אז אני אנסה... אנסה להמחיש...

ובכן: קהילה קטנה בצרפת המשמעות היא שאתה מוקף בגוים ובמזדרים מכל הכיוונים... יתכן שיש גם אוירה כללית של אנטישמיות ברחוב ויש בית הכנסת אחד קטן בקצה הרחוב... ובבית כנסת יש בדיק 18 מתפללים!!!! כי... כי זה מה שיש!!! זה מספר היהודים שחיים באזור הזה... עכשיו... לקראת ר"ה היה מתן די גדול... כי עד הרגע האחרון לא היינו בטוחים שיהיה פה מנין (כי... ארבע משפחות נסעו לו... וזה... וזה... בקיצור: ה' יעזור...) אבל בסוף אבא והילדים חזרו הבייתה מאושרים וצוהלים... אמא אל תשאל... בסוף היה מנין!!!! ולא סתם מנין אלא היו שנים עשר אנשים בבית כנסת! לא עשרה... לא אחד עשר... שנים עשר!!!! ה' שלח לנו ישר מהשמים עוד שני יהודים... שאיכשהו נפלו כאן מכל מיני סיבות... איזה שמחה... איזה יופי... אבל רגע רגע... מי הם האנשים האלו? הם אשכנזים או ספרדים? חסידים או חרדיים?? ?

הוי... ישראלי שכמותך... תגיד לי... נפלת על הראש?? ? מה זה משנה דגל או אגודה... ש"ס או ג'... הם יהודים!!!! הם שומרי שבת!! הם באו לשמוע תקיעות... ואיתם יש לנו י"ב אנשים בבית הכנסת... איזה כף...

ידידי הבני ברקי: אתה קולט את הניואנס העמוק הזה?

תחשוב רגע: מתי יצא לך לאחרונה להתרגש בלראות יהודי?? ?

מתי יצא לך אי פעם לחוות חוויה של קשר עמוק ופנימי... לא לאתרוג נקי... ולא לדפנות חזו"א... אלא ליהודי מהולו!!! שומר שבת!! שהנה הוא... הוא איתנו... איזה יופי... כמה טוב שבאת?? ? אין!!! אין לנו את זה!!! תשעים אחוז מאיתנו- המתגוררים בריכוזים החרדיים לא טעמנו מעולם את האווירה העוצמתית הזו!! את הרגש ליהודי... יש לנו אוירה של ערב חג... יש לנו אוירה של אתרוגים מזנים שונים... אבל אין לנו את האווירה של אחווה יהודית!!! ואתה מבין לבד שזה תלוי אחד בשני!!! הסיבה שאין לנו רגש ליהודי השני זה בגלל הפטישים האלו של הערב חג... זה בגלל השווקים הענקיים של ארבעת המינים שיש לנו בכמויות... יש לנו מלא מלא חרדים שמתרועעים ברחובות. יש לנו פה משטחים של חרדים. יש לנו עיר שלימה פקוקה בגלל בוחטות של חרדים שמתגלגלים לנו בין הרגלים... אז לחוצניק יוצא העיניים לדמיין את האוירת ערב חג הזה... אבל תכל'ס... לאוירה הזו יש מחיר!!!! כי נכון שאוירה של חג יש לנו... אבל לחוות קשר דם עמוק של חבר אני לכל אשר יראוך ולשומרי פיקודך?? ? **זה אין לנו!!!**

את זה יש לכם שם בניכר 24 שעות שבעה ימים בשבוע... ותחשבו שאנחנו לא טעמנו את האווירה המרוממת הזו אפילו פעם אחת בחיים... (והלוואי והצלחתי בכלל להסביר ולהמחיש על מה אני בכלל מדבר)

אז אני רוצה להרגיע אותך... ידידנו שמעבר לים... נכון... בימים אלו אתה מקנא בנו... על האווירה של ערב חג שיש לנו ואין אצלך... צר לנו על ההרגשה הקשה שלכם... אבל תרגע... אל תמהר לקנאות בנו!!! אתה יודע למה?? ? כי... שלא תדע מצרות... מיד אחרי החג... אחרי שכל הסוכות יתפרקו... והבסטות של ד' המינים יסגרו... מחכה לנו פה מערכת בחירות... אוי אוי אוי... ואנחנו נתחיל לריב אחד עם השני כאילו אין בינינו ככככלום... כאילו אין אברהם ויצחק ועקב שמחברים בינינו... אנחנו נריב אחד עם השני איזה גוי של שבת יותר מהודר... האם של ש"ס או של ג'... האווירה העכורה הזו לצערנו היא בעלת משקל הרבה יותר דומיננטי במשקל נגד מול האווירה הנפלאה של ערב חג... (השבוע פרות הרעות של אוירת ערב בחירות תבלענה את שבע הפרות המלאות והבריאות של הערב חג בריכוזים החרדיים...) זה כבר לא שווה בנזק המלך!! **ואת זה אין לכם...** כי כשאצלכם יש בחירות לאלוזה... אין שם שאלה מגזרית של ספרדים או אשכנזים... זה בכלל לא נושא... יש שם שאלה של נטו יידישקייט... כמה נוכחות של יהודים יש בצרפת שיהיה לנו מינימום נוכחות של יידישקייט... ואילו אצלנו... היות וכולנו חרדים... אף אחד לא חושב פה על יידישקייט (חוץ מהמדועות כמוכן שהכל לקדש שם שמים...) כשאנחנו מתחילים לריב אנחנו לגמרי שוכחים שזוהי בינינו איזה קשר דם משפחתי... דם שכל הגוים רוצים

לשפוך אותו כמים... **זה המחיר היקר שאנחנו משלמים על האווירה של הערב חג שלנו...** החוסר שייכות והזהות שהההלו כלולו בני איש נחנו... את זה חסר לנו כמו אויר לנשימה... איך אמר לי בוגר פונביץ' אחד... מהו הרגע הכי מכונן שלי כבוגר פונביץ'?? הרגע הזה ששני בוגרי פונביץ' משני צדדי המתרס... כששניהם נפלו בטעות איכשהו בשבת באיזה ישוב גורן או מצובה אי שם בקצה הארץ... ואין להם עם מי לדבר... ואז שניהם מתחילים לשוחח ולהתחיל להעלות נוסטלגיות משותפות על ישיבת פונביץ'... ואז לפתע נופל להם האסימון שאוי... נכון ששנינו למדנו בפונביץ'... אבל אני הרי שייך לצד אחד ואתה שייך לצד השני?? ? אז איך אנחנו מוצאים מכה משותף בינינו?? ?

ומה התשובה?? ? הוי באמת... הפערים בינינו זה נכון בשביל בני ברק... אבל כשנמצאים בהריה... בייחס לנהריה שנינו בוגרי אותה פונביץ'...

הוי כמה חבל שבשביל להבין את זה צריך להיזקק עד קצה הארץ!!!! כמה חבל שבשביל לפגוש את השכן הבני ברקי ולהרגיש מזוהה איתו שט"ס שנינו שומרי שבת ואנחנו יהודים... בשביל זה צריך ששניהם יזרקו לקצה העולם... שניהם יסתובבו מבעותים ברחוב של מדינה עויינת... להיות מוקף בגוים ואז לפגוש יהודי ופשוט לחבק אותו... הוי... אתה יהודי... כמה טוב לפגוש אותך... ואת האווירה הנפלאה הזו יש לכם!!!! דווקא אתם שגרים בניכר... אז אין לכם את האווירה של ערב חג!!!! אבל יש לכם אוירה הרבה יותר עמוקה... אוירה של שייכות יהודית...

ולארגן את הרגש הזה... זה הרבה הרבה יותר מסובך מלארגן אוירה של חג... האווירה של החג בריכוזים החרדיים זה אולי פוטוגני מאוד!!!! זה יפה בשביל התמונה... אבל הסיפור האמיתי מתחיל עמוק בלב... הסיפור האמיתי מתחיל ב"כל האזרח בישראל ישבו בסוכות"!!! מלמד שכל ישראל ראוים לישוב בסוכה אחת... האחוזה שהמכנה המשותף שלה אותו שו"ע הלכות סוכה... אותו רחמנא אמר בסוכות תשבו... ואותם שבעה רועים שכולנו הצאן שלהם בשוה... (לא ידוע לי חילוקי דעות בין אברהם ויצחק ליוסף ודוד בייחס לתמיכת המפלגות...)

זה!!! זה הסיפור הגדול!! פה האווירה האמיתית תכריע... אז נכון... יש אצלנו אוירה של ערב חג... אבל מבחינתי המבחן האמיתי של האווירה מתחיל בהקפות שניות של מוצאי שמחת תורה... לאיזה הקפות שניות אתה הולך ולאיזה לא... ואילו אצל היהודי ממקסיקו... אין כאלו שיקולים... יש הקפות שניות אחד... כי יש תורה אחת... ויש רבש"ע אחד... ויש עם ישראל אחד שהוא כבשה אחת בין שבעים זאבים... תכל'ס... אין לי הרבה איך לעזור ליהודי שבאנגרטינה... אין לי איך לארגן לו דפיקות של פטישים ואוירה של ערב חג... אצלו זה יעבור איכשהו... אבל יש לי כן דרך איך לעזור לעצמי ביום שאחרי סוכות... ולהבין שאחרי כל הויכוחים שבינינו... לא לשכוח שכולנו בני איש אחד נחנו... לא לשכוח שהמריבות שלנו נובעות רק בגלל שכולנו חרדים... לא זייק לנו לזכור שיש שונאי דת שהם בשניות יכולים לאחד אותנו תחת צרה משותפת... ולכן... בא נתאחד בפר יחידי מול אבא שבשמים אחד וכל האזרח בישראל ישבו בסוכות...

איך מישהו אמר לי: אצלנו בעיר הגדולה יש מלא מלא שמחות בית השואבה... ואילו כאן בעיר המעורבת שלך... כאן יש רק שמחת בית השואבה אחת... עניתי לו: אתה אפילו לא שמת לב מה אמרת פה... אתה יודע מה ההבדל בין עיר שיש בה שמחת בית השואבה אחת לעיר שיש בה הרבה שמחות בית השואבה?

עיר שיש בה שמחת בית השואבה אחת... המשמעות היא שיש בה שמחה!!! שהיא זכר לשמחת בית השואבה שהייתה בבית המקדש... אבל ברגע שיש מלא מלא שמחות בית השואבה... אז עזוב... אין פה לא שמחת... ולא בית השואבה... יש פה שמחת בית השואבה של... של עזר מציון... של ישיבת... של קהילת וכו'... ה-של!!! הוא תופס את הבמה... וככל שיש יותר שמחות בית השואבה של... ככה השמחת בית השואבה עצמה נהיית הכי פחות נושא... הכי נדחקת לפינה...

וממילא ההמלצה האישית שלי... אם בחול המועד סוכות מתחשק לך לטעום טעם של שמחת בית השואבה אמיתית... תחפש איזה עיר נידחת... שיש שם מאוד קצת חרדים... ויש שם מישהו שאיכפת לו לעשות זכר לשמחת בית השואבה והוא התאמץ וגייס כספים והנה יש!! יש שמחת בית השואבה... תלך לשם... ושם לראשונה אתה תפגוש שמחת בית השואבה... ולמה?? ? כי זה לא של---

אתה רוצה פעם אחת בחיים לטעום טעם של בית כנסת אמיתי? תחפש מתחת הריצפה איזה ישוב נידח שיש שם רק בית כנסת אחד!! ברגע שיש בית כנסת אחד... המשמעות היא שהגבאי של הבית כנסת לא דואג לבית כנסת ש... שלנו!!!! אלא הוא דואג ליידישקייט!! הוא יעמוד מחוץ לבית הכנסת בעיניים מצועפות וידאג לו... ליידישקייט!!!! אתה תהיה בהלם... אתה תראה יהודי פשוט שדואג נטו ליידישקייט!!!! זה משהו שיתכן ולא חווית אותו בחיים!! כי... כי בריכוז החרדי יש יידישקייט בשפע... ליידישקייט דוהרת קדימה... נט... אז מה נותר לי לעשות?? ? לדאוג לקהילה שלי... לצניג שלי... למגור שלי... ואחרי כל זה עוד להסתכל מבט מתנשא מלמעלה למטה על אותו יהודי מזמרת או מצלפון שמחורף את נפשו לגיסי מנין... לך תסביר ליהודי מהריכוז החרדי שברגע שכל ההמוניות זהה לצד... פתאום אתה מוצא את עצמך דואג ליידישקייט... (אפשר לומר שטעמנו מדגם קטן כזה בתקופה של הקורונה... כמוכן בתקופה שתקף גזירתא) בקיצור: מותר לנו לדעת שיש מחיר להמוניות החרדית... לא לחינם חג הסוכות הוא החג של רשות היחיד!!!! ביום הזה משה רבינו מסר לנו את רשויות השבת!!! "איש אל יביא עוד וגו'"... שמשם למדים שאסור להוציא מרשות היחיד לרשות הרבים...

כן... ביידישקייט צריך גם קצת רשות היחיד!! מותר לדעת שיש מחיר להמוניות החרדית... זו נקודה למחשבה איך להצליח לשרוד את היידישקייט גם בעיר שכולה חרדית... איך לא להיות תינוק שנשבה בריכוזים החרדיים... איך להמשיך להיות יהודי חי ותוסס ביידישקייט גם כשהרחוב החרדי גונב את ההצגה ולוקח את כל האווירה התוססת לעצמו... להשאיר משהו לתסיסה היהודית שמפנים ולא להשאיר את כל התסיסה רק ברחוב התוסס... הגיע זמן להכניס פנימה!!! להיכנס לרשות היחיד של סוכות ולהתחיל להיות יהודי מבפנים... לפגוש את היהודי שנמצא מבפנים... חג שמח.